

Üstad Bediüzzaman; Kütüb-ü Sitte'nin hepsini okumuş mu? Yani fıkıh kitapları olsun, hadis olsun, hepsini bitirmiş midir?

Üstad Hazretlerin kendi ifadelerinden ilmi derinliğini şu şekilde görebiliriz:

"Ve ikinci âyetin tarihi ise, o müellifin harika bir surette, pek az bir zamanda ilimce tekemmül etmesi, tahsilden tedrise başladığı ve üç ayda ve bir kış içinde, on beş senede medresece okunan yüz kitaptan ziyade okuduğu ve o zamanın o muhitte en meşhur ulemasının yanında, o üç ayın mahsulü on beş senesinin mahsulü kadar netice verdiği çok mükerrer imtihanlarla ve hangi ilimden olursa olsun sorulan her suale karşı cevab-ı savab vermekle isbat ettiği aynı tarihe tam tamına tevafukla remzen Risale-i Nur'un istikametine bir işarettir."(1)

Ayrıca, üç yüz hadisi ravileri ile beraber kitap ve kaynağa bakmadan ezberden nakledip on iki saat gibi kısa bir süre içinde On Dokuzuncu Mektup gibi harika ve mükemmel bir eseri ortaya koyması, Üstad Hazretlerinin hadis ilmine olan vukufiyetine bir delil bir vesikadır. Bu hususu Üstad Hazretleri şu şekilde beyan ediyor:

"BU RİSALE, üç yüzden fazla mucizâtı beyan eder. Risalet-i Ahmediyenin (a.s.m.) mucizesini beyan ettiği gibi, kendisi de o mucizenin bir kerametidir. Üç dört nev ile harika olmuştur:"

"Birincisi: Nakil ve rivayet olmakla beraber, yüz sayfadan fazla olduğu halde, kitaplara müracaat edilmeden, ezber olarak, dağ, bağ köşelerinde, üç dört gün zarfında, her günde iki üç saat çalışmak şartıyla, mecmuu on iki saatte telif edilmesi, harika bir vakıdır..."(2)

Yine Yirmi Dördüncü Söz'ün üçüncü dalında on iki asıl ile hadis usulünü mükemmel ve anlaşılır bir şekilde özetlemesi, hadis usulünde müçtehit olduğunu gösteriyor.

Bu hususu da şu şekilde özetliyor:

"ÜÇÜNCÜ DAL"

"Kıyamet alâmetlerinden ve âhir zaman vukuatından ve bazı a'mâlin fazilet ve sevaplarından bahseden ehâdis-i şerife güzelce anlaşılmadığından, akıllarına güvenen bir kısım ehl-i ilim, onların bir kısmına zayıf veya mevzu demişler. İmanı zayıf ve enâniyeti kavî bir kısım da inkâra kadar gitmişler. Şimdi tafsile girişmeyeceğiz. Yalnız On İki Aslı beyan ederiz."

Ayrıca içtihat gerektirecek bir soruya içtihat derecesinde cevap verip hükmünü koyması, hatta İmam Azam ve İmam Muhammed'in içtihadını tevil etmesi, onun fıkıh sahasında da ne denli otorite olduğunu gösteriyor.

Üstad Hazretleri bu meseleyi de şu şekilde izah ediyor:

(Dişlerin kaplanması hakkındaki suale cevaptır)

"1932 tarihli sualinize şimdilik etrafıyla cevap veremiyorum. Fakat bu meseleyle münasebettar bir-iki mesele-i şeriatı icmalen yazıyorum. Şöyle ki:"

"Abdest vaktinde ağız yıkamak farz değil, sünnettir. Fakat gusül hengâmında ağızını yıkamak farzdır. Az bir şey de yıkanmadık kalsa olmaz, zarardır. Onun için dişleri kaplama lehinde ulemâlar fetva vermeye cesaret edemiyorlar."

"İmam-ı Âzam ile İmam-ı Muhammed (radiyallahü anhümâ) gümüş ve altından dişlerin yapılmasına fetvaları, sabit kaplama hakkında olmamak gerektir. Halbuki bu diş meselesi umûmü'l-belvâ suretinde o derece intişarı var ki, ref'i kabil değil. Ümmeti bu belvâ-yı azîmeden kurtarmak çaresini düşündüm; birden kalbime bu nokta geldi. Haddim ve hakkım değil ki, ehl-i içtihadın vazifesine karışayım. Fakat bu umûmü'l-belvâ zaruretine karşı, fetvalara taraftar olmadığım halde diyorum ki:"

"Eğer mütedeyyin bir hekîm-i hâzıkın gösterdiği ihtiyaca binaen kaplama sureti olsa, altındaki diş ağzın zahirîsinden çıkar, bâtın hükmüne geçer. Gusül de yıkanmaması, guslü iptal etmez. Çünkü üstündeki kaplama yıkanıyor, onun yerine geçiyor. Evet, cerihaların üstündeki sargıların zarar için kaldırılmadığından ceriha yerine yıkanması, şer'an o yaranın gasli yerine geçtiği gibi, böyle ihtiyaca binaen sabit kaplamanın yıkanması dahi dişin yıkanması yerine geçer, guslü iptal etmez. **إِذَا دُعِيَ مَلْعَاوُ Madem ihtiyaca binaen bu**

ruhsat oluyor. Elbette yalnız ss için, ihtiyasız dişleri kaplamak veya doldurmak bu ruhsattan istifade edemez. Çünkü, hattâ zaruret derecesine geldikten sonra, böyle umm'l-belvâda, eğer bilerek, su-i ihtiyarıyla olsa, o zaruret ibâhaya sebebiyet vermez. Eğer bilmeyerek olmuşsa, zaruret için elbette cevaz var."(3)

Dipnotlar:

- (1) bk. [řualar, Birinci řua.](#)
- (2) bk. [Mektubat, On Dokuzuncu Mektup.](#)
- (3) bk. [Barla Lâhikası, \(221. Mektup\)](#)